

JOAN NEDERLOF

DE FREUDJES,
GEEN FAMILIE

DE NIEUWE TONEELBIBLIOTHEEK

Personages

Anna oudste

Mathilde middelste

Renée jongste

I

Overdag. Anna zit op de bank een tijdschrift te lezen. Er hangen lakens aan een droogrekje.

ANNA Wat zoet. Kijk nou toch. O ik smelt.

Hier krijg je zo veel liefde van.

MATHILDE Ja.

ANNA Je krijgt ze maar een jaar hè.

MATHILDE Ja.

ANNA Zullen we het doen?

MATHILDE Wat?

ANNA Er één nemen.

MATHILDE Wat nemen?

ANNA Een blindengeleiden-pup.

MATHILDE Is dat niet heel veel werk?

ANNA Het zou zo goed voor jou zijn.

MATHILDE Meer werk?

ANNA Dat er eens krankzinnig veel van jou
gehouden zou worden. Geef je mobiel 'ns.
En een hond houdt je ook enorm in het hier
en nu. Geen tijd voor flauwekul. Nee gewoon vier
keer per dag de deur...

Anna heeft een koekblik gepakt en opengetrokken.

Zo wow. Wat hebben we hier allemaal?

MATHILDE Zet maar even terug.

ANNA Is dit voor mamma? Wat is dit allemaal?

*Mathilde pakt het koekblik uit Anna's handen
en zet het terug.*

ANNA Daar moet je niet teveel van snoepen
lieverd. Heb jij pappa's horloge?
O dit is bizar. Ik zie nou ineens z'n pols voor me.
Die harige intelligente lieve pols.

MATHILDE Heb je lekker geslapen?

ANNA Heerlijk. Je hebt echt een heerlijk bed.

De deurbel gaat. Mathilde negeert het.

ANNA Er staat iemand voor de deur hoor.

Mathilde. Hallo. Iemand voor de deur.

MATHILDE Die wil me iets aansmeren. Nee
niet...!

*Anna doet de voordeur open en Renée komt
binnen. Ze heeft een weekendtas bij zich.*

MATHILDE Renée!

RENEE Lieve gekke Freudjes van me.

De zussen omhelzen elkaar. Mathilde is stomverbaasd. Anna niet.

RENEE Is ze...? Is ze ...?

ANNA Boven.

RENEE En ze is... nog steeds...?

ANNA Hetzelfde. Toch Mathilde? Mamma?

Hetzelfde als gisteren?

MATHILDE Ja. Ja hoor. Wat fijn dat je d'r bent lieverd. Wat ontzettend fijn.

Mathilde ziet de weekendtas.

Blijf je slapen?!

RENEE Nou ja. Misschien. Of een hotelletje.

MATHILDE Nee nee nee. Ik ben veel te blij dat je er bent. Was je in de...?

ANNA Laat d'r nou eerst even bij mamma kijken
Mathilde.

MATHILDE Zal ik meelopen?

ANNA Nee ze wil even alleen.

MATHILDE O sorry.

Renée loopt naar boven.

MATHILDE Wat een verrassing hè. Zou ze
vakantie hebben? O God ik hoop niet dat het uit
is met Robbert. Nou dan moet ze hier ook maar
komen logeren. Ze is welkom. Durf jij het aan d'r
te vragen?

ANNA Wat?

MATHILDE Waarom ze hier is.

ANNA Vanwege mamma natuurlijk.

MATHILDE Maar ze is er nooit.

ANNA Dan werd het tijd vind je niet?

Renée komt weer naar beneden en gaat op de bank zitten.

MATHILDE Kopje thee?

ANNA Geef die vrouw liever een wijntje.

MATHILDE Nu al?

ANNA Ja nu al.

RENEE Geen wijn.

ANNA Misschien is cognac ook beter. Heb je cognac in huis?

MATHILDE Wel Amaretto. Wil je een Amaretto?

RENEE Nee geen drank. Ik drink even niet.

ANNA Neem er nou maar één. Daar knap je van op.

RENEE Nee echt. Ik ben serieus gestopt.

ANNA Dan kan je toch ook weer serieus beginnen?

Mathilde schudt haar hoofd naar Anna. Anna pakt een fles wijn. Mathilde mimet nu tegen Anna dat Renée misschien zwanger is.

MATHILDE Hoe is het met Robbert?

RENEE Prima.

MATHILDE En tussen jou en Robbert?

RENEE Ook prima.

MATHILDE Fijn zeg. En verder nog nieuws?

RENEE Zou mamma me nog horen?

MATHILDE Wat zou je willen zeggen dan?

ANNA Ik heb ontzettende zin in een lekker hapje.

MATHILDE O sorry. Ik ga allemaal lekkere dingetjes voor je maken. Een kippetje en die

krabkoekjes met die saus die je zo lekker vindt. Je blijft toch wel slapen?

RENEE Nou eigenlijk...

ANNA Jààà! Gaan we lekker kletsen en tutten.

Wijntje erbij.

RENEE Ja maar ik moet morgenochtend...

ANNA Welnee je moet helemaal niks. Ontspan toch eens vrouwtje.

Mathilde is in de keuken verdwenen.

RENEE Ligt ze al lang zo?

ANNA Wie?

RENEE Mamma.

ANNA O al weken.

RENEE Dan heeft ze waarschijnlijk een CVA gehad. Wat zei de dokter?

ANNA Ja dat. Zo'n CV nog wat.

RENEE CVA. Beroerte.

ANNA *roept* Mathilde heb je nog wat van die heerlijke zalmousse? Mathilde? Die heerlijke zalmousse? Heb je die nog?

MATHILDE Nee die heb je gisteren al helemaal opgegeten.

ANNA Ahhh wat jammer zeg. Is het moeilijk te maken? Moeilijk te maken? Die zalmousse?

MATHILDE Ja is wel bewerkelijk ja.

ANNA O nou dan moet je het niet doen. Voor mij hoef je het niet te doen. Alleen als je zin hebt.

MATHILDE Ik maak het wel.

RENEE Hoe lang gaat het nog duren denk je?

ANNA Een paar dagen hooguit.

RENEE Zo lang? Dan kan ik vannacht misschien toch beter naar huis gaan.

ANNA Maar het kan ook ieder moment afgelopen zijn.

RENEE Kan ik iets doen? Misschien de begrafenis regelen? Heeft mamma een uitvaartpolis?

Op de achtergrond komt Mathilde met een emmer de keuken uit en loopt naar boven.

ANNA Ik zou nog heel even wachten.

RENEE Ja tuurlijk. Ik voel me gewoon schuldig.

ANNA Goed dat Mathilde je heeft gemaïld.

RENEE Ja hoewel het verschrikkelijk slecht uitkwam. *stilte* O God ik hoor het mezelf zeggen. Wat erg.

ANNA Dat ligt niet aan jou lieverd. We leven gewoon in zo'n idiote wereld. Iedereen is maar druk. We hebben helemaal geen tijd meer om voor elkaar te zorgen. Iedereen is met zichzelf bezig.

RENEE Ik ben genomineerd voor de Young Albert Schweitzer Award.

ANNA Echt? O nee wat goed! Is dat een wedstrijd ofzo?

RENEE Een prijs voor jong medisch top talent.

ANNA O te gek!! O lieverd toch. Is het een geldprijs?

RENEE Nee maar het opent deuren. Vooral internationaal.

ANNA O.

RENEE En er zijn nog twee andere kandidaten.

ANNA Ach die zijn toch diep gestoord. Mathilde!
Renée wordt beroemd!

Mathilde komt naar beneden met vieze lakens.

MATHILDE Mamma had een ongelukje.

ANNA Renée wordt een soort van medische Albert
Heijn van het jaar.

RENEE Albert Schweitzer.

MATHILDE Nee echt?! O lieverd! O schatje toch.
Wat geweldig.

ANNA Echt zo super dit! Zo ontzettend super.

MATHILDE Wat een ontzettend goed nieuws.

ANNA We zijn zo trots op je. Toch? Mathilde?
Echt zo trots.

MATHILDE Ja echt enorm gefeliciteerd.

ANNA Nou ze heeft 'm nog niet hoor. Ze is alleen nog maar genomineerd.

Renée kijkt naar de vieze lakens.

RENEE En mogen die lakens misschien een beetje...

MATHILDE O sorry.

Mathilde verdwijnt weer in de keuken.

RENEE Ik kan soms zo verlangen naar een korenveld.

ANNA Nou geef mij maar meteen een fles jenever.

RENEE Nee echt. Gewoon zitten aan de rand van een korenveld. De hele dag. Alleen maar kijken. En dan blijven zitten tot de nacht valt. Alles helemaal tot rust komt. Kijk nou.

Renée loopt naar de lakens op het droogrek.

RENEE Dat dit nog bestaat joh. Dat Mathilde gewoon nog tijd heeft om lakens op te hangen. Ongelofelijk. In alle rust één voor één je lakens op hangen.

Mathilde komt de keuken weer uit met schone lakens en gaat naar boven.

MATHILDE Komt eraan hoor. Komt er allemaal aan.

RENEE Ik ben zo moe.

ANNA Kan je niet gewoon een dagje minder gaan werken? Of wat eerder naar huis?

RENEE Zo werkt het niet. Als je verslapt lopen ze zo over je heen.

ANNA Meld je dan af en toe ziek.

RENEE Ziek? Niemand is ziek. Je hebt een burn-out of je bent dood. Maar niet ziek.

Voor mij tien anderen. Allemaal van die piepjonge hittepetitten die meteen aan m'n poten beginnen te zagen. Ik kan dat niet meer snap je? Ik ben al tweeëndertig.

Mathilde komt weer van boven en loopt richting de keuken.

MATHILDE *tegen Renée* Wil je jasmijn, kamille, sterrenmix of citroen?

RENEE Koffie.

MATHILDE Koffie? Maar koffie... Ik maak wel decafé

RENEE Nee koffie. Anders slaap ik niet.

Mathilde verdwijnt in de keuken.

ANNA Hee hee hee en ik dan?

MATHILDE O sorry lieverd. Wat wil jij?

ANNA Niks. Dank je. Ik ben al aan de wijn.

MATHILDE Iemand een stukje worst?

ANNA Mathilde! Ruk een zak chips open en kom zitten alsjeblieft!

MATHILDE Ja. Je hebt gelijk. Ik kom zitten.

Mathilde verdwijnt in de keuken.

RENEE Heb je nagedacht over een hospice?

Als je wilt bel ik nu een ambulance en dan ligt ze vanavond nog in het beste hospice van Nederland.

ANNA Hoeft niet. Wil ze niet.

RENEE Bij welke zorgverzekeraar zit ze?

ANNA Weet ik veel. Ze heeft geen indicatie.

RENEE Hoe kan dat nou?

ANNA Omdat Mathilde tegen Agis heeft gezegd dat ze haar zelf wel kan verzorgen. Dus is haar indicatie vervallen.

Er klinkt een kreet vanuit de keuken.

MATHILDE Ahhhhh... Potdomme
allejééjááááchchchchchjaujaujau!

ANNA Wat doe je?

MATHILDE Niks. Ik giet hete thee over m'n pols.
Verder niks.

RENEE Gaat het?

MATHILDE Helemaal m'n eigen schuld.

ANNA Renée vroeg niet wiens schuld het is
lieverd. Maar of het gaat.

MATHILDE Ja ja het is gewoon heel stom van me.

ANNA *tegen Renée* In het begin ging het nog wel.
Maar toen viel de thuiszorg weg. Dus ik zei
meteen 'neem ontslag Mathilde'. Ja als ik haar was
had ik dat natuurlijk allang gedaan. Maar nee hoor.
Daar was een ongeluk voor nodig.

RENEE Ongeluk?

ANNA Ja daardoor is Mathilde ontslagen.

Zat ze hier te shaken op de bank.

RENEE Wat voor ongeluk?

ANNA Mathilde is in slaap gevallen achter het
stuur. Met mamma naast zich.

RENEE Nee!

ANNA Ja wel dus.

RENEE Waren ze gewond? Was het erg?

ANNA Nee want ze stond nog in de garage.

RENEE Waarom weet ik daar allemaal niks van?

ANNA Omdat jij het verschrikkelijk druk hebt.

Daarom ben ik hier ook. Om Mathilde een handje te helpen.

Mathilde komt weer binnen met een dienblad met hapjes.

MATHILDE Heeft Anna je al verteld dat ze hier is vanwege de penopauze van Hugo?

ANNA Mathilde!

MATHILDE Wat nou? Mag ik dat niet zeggen?

ANNA Je mag alles zeggen maar ik ga Renée nu toch niet lastig vallen met de penopauze van Hugo. Alsjeblieft zeg. Niet nu. Echt hoor.

Niet interessant. Klaar d'r mee. Ander onderwerp.

RENEE Wat is er dan met Hugo?

MATHILDE Hugo heeft een ander.

ANNA Hij heeft geen ander. Hij heeft een jongere versie van mij.

RENEE Wat rot voor je Anna.

ANNA En hij wil de voogdij over Max en Donna.

RENEE Nee! Echt?

ANNA Genoeg over Hugo. Even Hugo pauze.

Penopauze-pauze. Iedereen weet dat ik recht op ze heb. Want hij heeft nooit naar ze omgekeken hè. Ik heb alles gedaan. De hele opvoeding. Terwijl meneer aan z'n carrière timmerde. Ik had naar mamma moeten luisteren.

MATHILDE Zorg dat je onafhankelijk bent.

ANNA Dat heb ik toch gedaan! Ik heb bij meerdere hulpoketten aangeklopt hoor.

En iedereen heeft me in de kou laten staan.

Iedereen. Stuk voor stuk. Alle instanties hebben gefaald.

RENEE Ik heb zo'n bewondering voor je.

MATHILDE Ja ik ook.

Mathilde kijkt naar Anna.

RENEE Nee voor jou.

MATHILDE Voor wie?

RENEE Voor jou.

MATHILDE Voor mij?

RENEE Ja. Hoe je het allemaal doet met mamma.

Zo liefdevol. Zo vanuit je hart.

MATHILDE O pfff.

ANNA Dat is een compliment Mathilde.

Krijg jij niet zo vaak. Zuig het in je op.

MATHILDE Ja goed maar het is echt zo helemaal niks en pfff la maar.

RENEE Het moet ongeloofelijk zwaar voor je zijn.
Ondertussen pakt Mathilde een worstje.

En dan ben je ook nog eens ontslagen.

Haat je ons...

Mathilde duwt opeens het hete worstje in Renée d'r mond.

RENEE Auwauwauwauw!!!

MATHILDE Oh jee. O sorry. O wat doe ik nou. O sorry lieverd. O jee o jee o jee o jee.

Anna heeft snel een glas wijn ingeschonken.

Mathilde pakt het af.

MATHILDE Nee! Niet niet niet.

ANNA Om af te koelen.

MATHILDE Dat is puur gif. Voor de...

Mathilde mimet weer 'baby' naar Anna.

ANNA Welnee dit is gewoon witte wijn.

RENEE Auhhhh...

ANNA Hier! Neem een slok!

MATHILDE Nee ik haal water. Water is nat.

ANNA Wijn ook hoor. Wijn is ook nat.

MATHILDE Niet. Dit is droge witte wijn.

*Renée verdwijnt naar de keuken om haar tong
onder de kraan te houden.*

ANNA Ik vind het niet leuk als je zo dwingend bent. *stilte* Het is niet leuk als twee mensen gezellig samen een glaasje willen drinken en een derde gaat dat heel moralistisch lopen verbieden.

MATHILDE Sorry.

ANNA Ja maar dat is echt heel vervelend voor mij.
Ik zie Renée toch al nooit.

MATHILDE Ja maar als ze zwanger is...

ANNA Met zwangerschap heeft dat helemaal niks
te maken.

MATHILDE Maar alcohol is toch slecht voor...

ANNA Ga nou niet weer beginnen hè.

Renée komt terug uit de keuken.

MATHILDE Sorry ik stak gewoon uit puur
enthousiasme die worst in je mond.

Vond je 'm wel lekker?

De zussen zitten naast elkaar op de bank.

RENEE Ik zag er enorm tegenop. Maar ik ben zo
blij dat ik er ben.

MATHILDE Ik ben ook heel blij.

ANNA Terwijl we het zo ongeloofelijk zwaar hebben.

MATHILDE Ach pfff.

ANNA Houd nou eens op met dat eeuwig en altijd alles weg relativieren! We doen het supergoed. Wij alledrie. Renée werkt keihard in een keiharde wereld en heeft nog eens succes ook. Jij zorgt heel liefdevol voor mamma. En ik...

MATHILDE Jij bent hartstikke slim! Je hebt een ongeloofelijke mensenkennis.

ANNA Weet ik weet ik weet ik maar laat me uitpraten! Wat ik wou zeggen is dat ik ondanks al mijn tegenslagen en ontelbare problemen en alle gekken die me omringen mijn waardigheid

behouden heb. En dat is misschien nog wel de grootste prestatie.

RENEE Drie sterke vrouwen.

MATHILDE Ik zou wel een man willen... O sorry.

ANNA Nou je kan beter twee stabiele zussen hebben dan één gestoorde man. En ik weet waar ik het over heb.

MATHILDE Ja tuurlijk. Ik ben ook heel blij met jullie hoor. Echt. Het is echt niet zo dat ik jullie wil inruilen ofzo. Echt niet.

ANNA Weten we toch.

MATHILDE Nee maar nee nee nee echt niet...

RENEE Lieve gekke Freudjes van me.

De zussen knuffelen.

RENEE Ik maak een selfie.

ANNA Dat is nou nog eens een goed idee. Ik ga wel in het midden.

RENEE Nee ik ga in het midden. Het was mijn idee.

ANNA Ja maar jij bent de jongste. Ik ben de middelste.

RENEE Laat Mathilde in het midden zitten. Het is haar huis.

MATHILDE Nee ben je gek. Gaan jullie maar in het midden zitten.

RENEE Maar wij kunnen toch niet allebei in het midden zitten?

ANNA Precies daarom ga ik wel in het midden zitten.

De zusjes maken foto's met hun mobiele telefoons.

MATHILDE Deze is leuk!

ANNA Nee hier lijkt het net of ik kaal ben. Kaal met kippenogen. Ben ik het wel?

RENEE O mijn God. Ik lijk hier twintig jaar ouder dan jullie! Dat is niet eerlijk. Ik ben de jongste.

ANNA Delete delete delete.

MATHILDE Hier staan jullie lief op. Hier ga ik een afdrukje van laten maken.

RENEE Een 'afdrukje'? Jij komt echt uit de vorige eeuw hè.

ANNA Maar daar sta je zelf niet op!

MATHILDE Nou èn?

ANNA Maar dan hebben we een 'afdrukje' waar jij niet opstaat.

MATHILDE Hij is ook niet voor jullie. Hij is voor mamma.

Renée en Anna vallen stil.

MATHILDE Voor naast d'r bed. Dan kan ze jullie iedere dag zien.

RENEE Wat zeg je nou?

MATHILDE Mij ziet ze zo vaak.

stilte

RENEE Maar mamma is stervende.

MATHILDE Wie is stervende?

RENEE Mamma.

MATHILDE Mamma? Welnee. Ze doet gewoon een dutje.

RENEE Ze heeft een beroerte gehad. Ze ligt in coma.

MATHILDE Vanmorgen vroeg ze nog om mokkastaafjes. Het kan nog jaren duren. Jaren en jaren en jaren.

RENEE Maar... Ik... Hè?! Fantastisch nieuws natuurlijk.

MATHILDE Ja fantastisch.

RENEE Maar waarom ben ik hier dan?

MATHILDE Voor de gezelligheid toch?

RENEE Gezelligheid? Jij hebt me gemaïld Mathilde. Ik moest heel dringend komen omdat mamma op sterven lag.

MATHILDE O ja?

RENEE Wil je zeggen dat ik hier voor niks ben! Dat ik alles uit mijn handen heb laten vallen voor niks?

MATHILDE Maar ik... Sorry.

RENEE Sorry? Ik had een zware operatie. Er lag een doodzieke vrouw met twee invasief ductale carcinomen op me te wachten. Die heb ik gewoon op de operatietafel laten liggen omdat jij mailde dat mamma op sterven lag.

MATHILDE Echt?!

RENEE Jezus. Ik hoop niet dat die vrouw dood is. Dat hoop ik echt niet.

MATHILDE Wat verschrikkelijk!

RENEE Ze had kinderen Mathilde. Jonge kinderen.

MATHILDE Oh nee echt?!

RENEE O jesus ik hoop echt niet dat ze dood is. En dat zeg ik niet omdat ik waarschijnlijk voor het medisch tuchtcollege moet komen.

MATHILDE Moet je voor het medisch tucht...

RENEE Natuurlijk. Wat denk je dan?

MATHILDE Het spijt me. Het spijt me echt verschrikkelijk.

RENEE Vertel dat maar aan die kinderen.

ANNA Die vrouw zal toch wel geholpen zijn door een collega van je?

RENEE Ja. Uiteindelijk wel ja. Uiteindelijk.

MATHILDE Ja? Denk je?

ANNA Tuurlijk.

MATHILDE O God. Ik hoop het. Zullen we even bellen?

RENEE Absoluut niet. Als die vrouw was gestorven was ik echt wel meteen opgepiept hoor. Dan zat ik nu waarschijnlijk geschorst thuis. Waarom in godsvredesnaam doe je zoiets Mathilde?

MATHILDE Maar ik heb niet...

RENEE En weet je wat ik nog het ergste vind? Dat je er zelfs nu nog over liegt! Waarom?

MATHILDE Omdat ik echt niet weet hoe...

RENEE Hoe wat?

MATHILDE Hoe het kan.

RENEE Ik ga naar huis. Ik ga mamma nog even gedag zeggen en dan ga ik naar huis.

Renée staat op.

ANNA Ik heb je gemaild.

MATHILDE Zie je wel dat ik...

RENEE Jij moet even heel erg je mond houden.

Renée kijkt naar Anna.

RENEE Je hoeft het niet voor haar op te nemen. Ze is volwassen hoor.

ANNA Ik heb gemaïld. Op Mathildes telefoon.

Omdat m'n beltegoed op was. En omdat we het hier gewoon echt niet langer aankunnen. Het is zo zwaar allemaal. Ik probeer me steeds goed te houden. Vanwege mamma en ook best wel

vanwege Mathilde. Maar ik ben een wrak. Echt.

Ik tril soms zo erg dat ik gewoon niet kan sms'en.

Ik ben 46 en nu al op. De uitkeringsarts zei laatst

tegen me 'mevrouw ik verbied u om te gaan

werken'. Een arts hè! Een gediplomeerd arts.

Terwijl ik echt bereid was om achter de kassa te gaan zitten hoor. Echt. Maar het UWV wil daar pertinent de verantwoordelijkheid niet voor nemen.

MATHILDE En kijk nu heb je nog kans om dingen tegen mamma te zeggen.

RENEE Wat voor dingen?

MATHILDE Nou... Dingen als... Die je... Op je lever hebt.

RENEE Ik heb niets op mijn lever. Ik heb een hele goede verstandhouding met mamma. Dingen die er eventueel zouden kunnen hebben gespeeld in het verleden heb ik allang achter me gelaten.

ANNA Ik vind het zo super van je Renée.

Zo succesvol en het dan ook nog opbrengen om ons te helpen.

RENEE Jullie zijn mijn alles. Dat weet je.

ANNA Dus je bent niet boos meer?

RENEE Nee maar ik zou het op prijs stellen als we vanaf nu open en eerlijk tegen elkaar zijn.

MATHILDE Maar Anna heeft je toch...

RENEE Dat bedoel ik. Anna was tenminste eerlijk.

En nou zand erover lieve gekke Freudjes van me.

De zussen omhelzen elkaar.

RENEE Is er iets wat ik kan doen?

ANNA Misschien even naar mijn financiële situatie kijken?

MATHILDE Dan ga ik mamma even d'r medicijnen geven.

Mathilde gaat naar boven.

RENEE Betaalt -ie alimentatie en heb je recht op z'n pensioen? En wat heb je verder aan financiële producten en lijfrentes enzo?

Of zijn dat allemaal woekerpolissen?

ANNA Ik heb niks. Ik zit in de schuldhulpverlening. *stilte*

RENEE Hoe krijg je dat nou voor elkaar?

ANNA Hoe krijgt Hugo dat voor elkaar bedoel je.

RENEE Zit hij ook in de schuldhulpverlening?

ANNA Nee hij niet natuurlijk.

RENEE Hoe kan jij er nou inzitten en hij niet.

ANNA Omdat meneer goochelt met getallen en idiote berekeningen doet en met geld smijt.

RENEE Wacht even hoor... Je ligt in scheiding en je zit in de schuldhulpverlening.

ANNA En Max en Donna zijn van me afgenomen en m'n moeder is doodziek en ik word gestalkt en m'n beltegoed is op en ik kan de huur niet meer...

RENEE Wacht even nou. Geen paniek. Hoe heet je advocaat?

ANNA Weet ik veel. Je wilt niet weten hoeveel achterlijke hulpverleners ik al over de vloer heb gehad.

Mathilde komt van boven met twee doosjes medicijnen in haar hand. In de andere hand heeft ze twee bijsluiters.

MATHILDE Lieverd jij hebt nog goeie ogen.

Kijk even van welke tranquilizer je diarree krijgt.

RENEE Deze. Van die andere raak je juist verstopt.

MATHILDE Prima.

Mathilde loopt naar de kast en gooit één van de doosjes in het koekblik.

RENEE Maar hoe kom je nou precies in die schuldhulp... *tegen Mathilde* Wat doe je nou?

MATHILDE Wat?

RENEE Dat. Waarom doe je dat?

MATHILDE Omdat mamma al diarree heeft. Dus geef ik haar nu de diarree remmende tranquilizer.

RENEE Ja maar waarom gooi je die anderen in een koekblik?

MATHILDE Gooi ik die in een koekblik?

RENEE Ja.

MATHILDE O ja.

RENEE Wat zit er nog meer in?

MATHILDE Mariakaakjes.

RENEE Dus je gooit een tranquilizer op de
Mariakaakjes?

MATHILDE Ja. Inderdaad ja. Een diarree
opwekkende tranquilizer. Op de Mariakaakjes.
Dat is toch niet zo gek? Ik verstop heel snel van
Mariakaakjes. Jij niet?

Mathilde gaat weer naar boven.

ANNA Zou ik misschien iets van je kunnen lenen?

*Intussen is Renée opgestaan en naar de kast
gelopen. Ze kijkt in het koekblik.*

RENEE Dit zit vol medicijnen.

ANNA Renée? Zou ik misschien iets van je kunnen lenen?

RENEE Waarom doet ze daar zo geheimzinnig over?

ANNA Renéetje?

RENEE Misschien wil ze dit aan mamma geven. Net als in die documentaire laatst. Heb je dat gezien? Dat die oude vrouw persé dood wilde en omdat niemand haar wilde helpen lepelde ze driehonderd slaappillen naar binnen met een bakje vla.

ANNA Dat zou helemaal geen slecht idee zijn.

RENEE Anna!

ANNA Breekt jouw hart dan niet als je haar daar boven ziet liggen?

RENEE Ja maar euthanasie. Dat gaat over
uitzichtloos lijden.

ANNA Als ik er zo bij lig mag je de stekker eruit
trekken.

RENEE Zou ze dat willen?

ANNA Ze wil al heel lang gaan. Al heel lang.

RENEE Zegt ze dat?

blik Anna

RENEE Hoe weet je het dan?

ANNA Heb je niet naar d'r gekeken net? Je hebt
toch ogen in je hoofd? Je bent toch dokter?

RENEE Ja natuurlijk.

ANNA Ongelofelijk. Is natuurlijk precies de
kinderen van de schoenmaker. Lopen ook op
kapotte schoenen. Wel wrang. Dat je als moeder

gedwongen moet blijven leven omdat je kind arts is.

RENEE Het is toch niet alleen mijn beslissing?

ANNA Nee maar van Mathilde moet mamma het natuurlijk niet hebben. Die lééft voor mamma. Dat is haar enige doel in het leven. Het is een schat hoor. Maar ze is natuurlijk ook een soort van patiënt.

RENEE Misschien moeten wij het dan beslissen.

ANNA Nou ik doe zo mee. Ik ben er helemaal voor in.

RENEE Heeft ze een euthanasieverklaring?

ANNA Als er al één is, dan heeft Mathilde 'm.

RENEE Ik vind het wel heftig.

ANNA Voor jezelf ja. Voor mamma zou het een zegen zijn. Ben ik van overtuigd. Alleen Mathilde gaat het niet leuk vinden.

RENEE Maar waarom verzamelt ze al die medicijnen dan?

ANNA Omdat ze diep in d'r hart ook wel beseft wat het beste zou zijn voor mamma.

RENEE Die arme schat.

ANNA Misschien dat de baby helpt.

RENEE Is ze zwanger?

ANNA Nee jij. Of althans dat denkt zij.

RENEE Ik?!

ANNA Niet dus. Dacht ik al maar we kunnen d'r natuurlijk wel even in de waan laten.

RENEE Dat ik zwanger ben?

ANNA Als ze iets heeft om naar uit te kijken kan ze mamma veel makkelijker los laten.

RENEE Ja maar alleen het idee al. Dat je...

En dat dat...

ANNA Dan kan ze voor de baby zorgen in plaats van voor mamma.

RENEE Maar er is geen baby!

ANNA Dat vertellen we later wel.

RENEE Is dat niet zielig?

ANNA Dit is veel zieliger.

stilte

RENEE Goed dan. Het gaat tenslotte om mamma.

ANNA Onze mooie trotse moeder.

RENEE Onze dominante gefrustreerde moeder.

ANNA Een beetje empathie graag! Ik haat het als mensen zo snel oordelen. Dat is zo van deze tijd. Nou mamma heeft het niet makkelijk gehad hoor. Die hele generatie niet. Die waren allemaal getrouwd met kerels die nooit ook maar één luier hebben omgedaan. Géén één. Nooit! Pappa ook niet.

RENEE En dat hebben we geweten.

ANNA Ze is niet alleen onze moeder. Ze is ook iemand van zichzelf. Iemand die nu daarboven in d'r eentje ligt te lijden. Die dood wil. Sterven kan verdomde lang duren hoor. Een lange pijnlijke eenzame strijd zijn. Waarom zouden wij haar daar niet een handje bij helpen? *stilte* Heftig hè lieverd.

Renée knikt.

ANNA Okee. Ik ga de vla even pakken.

Anna staat op.

Hopjes of vanille?

RENEE Wat?

ANNA Maakt dat technisch nog uit? Hopjes of vanille?

RENEE Ga je nu vla eten?

ANNA Voor mamma. Om die pillen naar binnen te laten glijden.

RENEE Houd op zeg. Zoiets moet professioneel gebeuren. Laat mij het maar regelen. Laat mij alles maar regelen.

Avond. Renée en Anna staan in de woonkamer.

Mathilde staat boven aan de trap.

MATHILDE *tegen Renée* Ik heb m'n bed voor je
verschoond.

ANNA Maar daar lig ik toch al? Mathilde daar lig
ik toch al?

MATHILDE Jij ging toch weer naar huis?

ANNA Je kan wel blijven slapen maar dan moet je
op de bank.

RENEE Waarom moet ik nou weer op de bank?

ANNA Omdat ik al in Mathildes bed lig.

MATHILDE Maar blijf je dan wéér slapen?

ANNA Waar moet ik dán slapen? Thuis?

*Mathilde komt de trap af met onderlaken,
dekbed en een hoofdkussen.*

RENEE Dit is toch niet te geloven? Zeg er 'ns wat van Mathilde.

MATHILDE Anna gaat op de bank.

ANNA Maar Renée is de jongste.

MATHILDE Anna gaat op de bank.

ANNA Dat zeg je alleen maar omdat Renée het wil.

MATHILDE Renée gaat op de bank.

RENEE Laat je toch niet zo manipuleren Mathilde.

MATHILDE Dan gaat Anna op de bank.

ANNA Maar kijk dan naar me! Ik ben een wrak!

MATHILDE Ja dan gaat toch Renée op de bank.

RENEE Daar trap je toch niet in?

MATHILDE Anna zou jij heel misschien op de...?

ANNA Nee natuurlijk niet. Jij bent de baas hier. En ik lig in jouw bed.

MATHILDE Klopt ja. Nou dan gaat Renéetje dus op de bank.

ANNA Prima. Einde discussie.

Anna gaat naar boven. Mathilde gaat de bedbank op maken.

RENEE Kom 'ns zitten...Waar zou jij nou echt gelukkig van worden?

MATHILDE Ik ben gelukkig.

RENEE Ja nee als je alles zou mogen kiezen.

Op vakantie? Een leuke cursus? Of zo'n

gemotoriseerde fiets misschien?

Mathilde gaat verder met het bank opmaken.

Ze tilt 'm iets op waardoor Renée op moet staan.

RENEE Laat mij verder voor mamma zorgen.

Jij hebt het al zo lang gedaan en we gaan nu een

heel andere fase...

Mathilde laat de bank los.

RENEE ...Aahhhhh!!

MATHILDE Oh lieverd! Oh sorry! Wat doe ik nou

weer!

RENEE M'n voeoeoeoeoeoet!

MATHILDE Wacht.

Mathilde trekt een natte theedoek van het droogrekje en wikkelt 'm om de voet.

RENEE Voorzichtig!

MATHILDE O liefje toch. Wat dom van me.

Och och och.

RENEE Laat maar laat maar laat maar.

Renée hinkt naar de kast en pakt het koekblik.

Hier zit de dood in hè. Elk pilletje dat jij

verzamelt brengt de dood een stapje dichterbij.

stilte Weet je hoe gruwelijk pijnlijk dit mis kan gaan? Zo'n dood gun je niemand.

MATHILDE Ik weet het ook nog helemaal niet zeker.

RENEE Omdat je zoveel van mamma houdt.

MATHILDE Ja en weet je wat ik ga doen?

Eens even een lekkere appeltaart bakken.

Mathilde verdwijnt in de keuken. Anna komt van boven met haar mobiel in d'r hand.

ANNA Dit is toch het toppunt! Zie je nou hoe gestoord -ie is? Kijk! *leest sms voor* 'Laten we Max en Donna verdelen'. Hij wil ze verdelen! Het is toch geen zak aardappelen?

RENEE Mathilde wil niet naar me luisteren.

ANNA Dit gaat niet om Mathilde. Dit gaat om mij. Hij wil mij kapot maken. Hij is gek Renée. Hoor je me? Versta je wat ik zeg?

Hugo is een psychopaat! Wil je weten wat psychopathie met je doet? Kijk dan maar naar mij. Kijk dan! Dat durf je niet hè? Dat is te

confronterend toch? Hij is zo gek als een deur.

Totaal gestoord. Als jij Hugo werkelijk kende was je al veel eerder gekomen.

RENEE Ja maar wat doen we nou met Mathilde?

Renée zoekt in haar tas naar een pil.

ANNA Hij is met die dikke vette Suf van 'm voor komen rijden. Hij is met geweld binnengedrongen. En hij heeft ze gewoon meegenomen. Ontvoerd. Ze waren panisch Renée. Panisch. En nu claimt -ie dus volledige voogdij. Vol-le-di-ge-voog-dij.

RENEE Ze zijn toch ook van hem.

ANNA Het zou me niks verbazen als jij autistisch was.

RENEE Bipolair. Heel licht bipolair.

ANNA Ze zijn van mij. Ik heb ze opgevoed en ze dragen mijn achternaam. Freud. Maximilliaan en Donnatella Freud.

RENEE Het zijn honden Anna. Het zijn geen kinderen. Het zijn verdomme twee stokoude teckels.

ANNA Sorry maar Maximilliaan en Donnatella zijn raszuivere Cavalier King Charles Spaniëls. Ik word omringd door gestoorde gekken. Echt. Het is een wonder dat ik nog zo goed functioneer. De vrouw van de dieren bescherming zei het pas nog. 'Mevrouw wat bent u sterk!'. Terwijl ik daar zat te hyperventileren hoor. Want Hugo had ze wijs gemaakt dat ik de hondjes verwaarloos. Dat kunnen psychopaten. Die dragen maskers.

Anna begint nu ook in haar handtas naar een pil te zoeken.

Voor jou lijkt alles makkelijk. Jij hebt succes. Het enige wat jij hoeft te doen is hier en daar een tumor wegsnijden. Weet je dat ik er soms naar snak om in zo'n ziekenhuis bed van jou te liggen?

blik van Renée

ANNA Ja maar zo erg is het dus Renée. Zo'n hel is mijn leven dus. Dat ik nog liever zorgeloos doodziek ben dan iedere dag die loodzware verantwoordelijkheid te moeten dragen.

RENEE Wees toch maar blij dat je gezond bent.

ANNA Natuurlijk ben ik daar blij om. Denk je dat ik gek ben? De hele gezondheidszorg is uitgehold.

Jij hebt geen idee hoe hard de samenleving is geworden. De elite ziet dat niet.

RENEE O nee hè!

Renée vindt een pillendoosje. Anna vindt intussen haar eigen pillendoosje.

ANNA Wat?

Anna slikt een Supralat met een glas wijn.

RENEE Ik heb de verkeerde pillen bij me.

Dit is Tripalin. Ik was net overgestapt op Oxifem.

ANNA Ach kan jou het schelen.

RENEE Heel veel. Van Tripalin word ik suf.

Oxifem houdt me scherp. Licht manisch zeg maar. Dan presteer ik optimaal.

ANNA Neem een Supralat.

RENEE Nee zeker geen Supralat. Daar word ik een soort van overgeconcentreerd van. Maar niet productief. Eerder suf.

ANNA Een beetje als Formadyl.

RENEE Ja maar dan erger. Alsof je eerst een Paradolletje op hebt en meteen daarachteraan een Femtex.

ANNA Neem dan een lekker wijntje schat.

Dat zal je goed doen.

Anna schenkt wijn in.

RENEE Geen wijn.

ANNA Mathilde is in de keuken hoor. Je kan rustig even...

RENEE Hoor je me niet! Geen wijn zei ik.

Geen wijn!... Doe maar zo'n Supralat.

Anna geeft Renée een Supralat en schenkt zichzelf nog een wijn in. Renée neemt nog een Supralat.

Mathilde komt de keuken uit met thee.

MATHILDE Wat slik je daar lieverd? Je bent toch niet ziek hè?

ANNA Is tegen permanente krankzinnigheid.

RENEE Bipolariteit.

MATHILDE En is dat niet schadelijk? Inwendig.

ANNA Niet schadelijker dan wat jij slikt.

MATHILDE Ik slik toch geen pillen.

ANNA Je slikt toch slaappillen.

MATHILDE Ja maar die zijn omdat ik niet kan slapen.

ANNA Ze slikt elke nacht dertig milligram.

RENEE Dertig milligram wat?

MATHILDE Helemaal geen dertig milligram.

ANNA O nee? Kijk maar in die la Renée.

MATHILDE Jeminee ik slik 's avonds soms een slaappilletje.

Renée trekt een la open en pakt een doosje op.

RENEE Fentanyl.

MATHILDE Nee die is nog van pappa. Dat van mij ligt ernaast.

RENEE Van pappa!?

MATHILDE Pijnstillers waar je ook een beetje doezelig van wordt.

RENEE Maar pappa is al twintig jaar dood.

leest 'Houdbaar tot april 1996'. Deze gebruik je toch hopelijk niet?

MATHILDE Nee ben je gek. Alleen als ik niks anders meer in huis heb.

RENEE *tegen Anna* Je moet me zo echt even helpen met Mathilde.

ANNA Natuurlijk help ik je. Ik help altijd iedereen. Als ik psychologie had gestudeerd was ik nu steenrijk.

tegen Mathilde Mathilde, Renée is zwanger.

blik van Renée

MATHILDE Och. Och jee. Jeminee. Wat zal mamma blij zijn.

ANNA Het is fijn voor ons allemaal. Stel je voor Mathilde. Dat jij lekker voor de baby zorgt.

In bad doen. Flesje geven. Fruithapje.

Lijkt dat je niet leuk?

MATHILDE Nou ik heb m'n handen al vol aan
mamma hoor.

ANNA Ik heb zo het idee dat mamma op een
bepaalde manier plaats wil maken voor de baby.

MATHILDE O jullie kunnen altijd komen logeren.
Dan zetten we de wieg naast mamma's bed.

ANNA Of we zetten de wieg in jouw nieuwe flat.

RENEE Welke...?

MATHILDE Nieuwe flat?

ANNA Die nieuwe flat die jij en Robbert voor
Mathilde willen kopen. Vlak bij het ziekenhuis.
Zodat Mathilde op de baby kan passen als jullie
werken. Toch?

RENEE O die flat.

MATHILDE Ja maar...

ANNA Maar wat? Je wilt toch niet dat de baby naar de opvang moet? Wil je dat? Dat ze wordt opgevoed door wildvreemden? Dat het zo'n volkomen getraumatiseerd sleutelkind wordt? Is dat wat je wilt?

MATHILDE Nee ja natuurlijk ik...

Mathilde heeft de theepot nog in haar hand en morst thee op Anna's been.

ANNA Aaaahhh! Jezus aaaah!!!

MATHILDE Oh sorry lieverd. Sorry sorry sorry.

ANNA Aaaahhhh!

MATHILDE Tandpasta. D'r moet tandpasta op.

ANNA Aaaah ga dat dan halen! Aaaaaahhhhhhhh!!!!

Anna gilt het uit van de pijn. Mathilde rent naar boven. Anna stopt meteen met gillen.

ANNA Ik word gek van die vrouw. Ze heeft echt het empathisch vermogen van een looien deur.

RENEE Doet het geen pijn?

ANNA Welnee ik heb een hele hoge pijngrens.

RENEE Hoe kunnen we d'r nou overtuigen?

ANNA Je moet het d'r recht in d'r gezicht zeggen.

Gewoon bam.

RENEE Ik?

ANNA Van mij is ze bang omdat ik altijd dwars door d'r heen kijk.

Mathilde komt terug met tandpasta.

ANNA Dat is een beetje te laat lieverd.

RENEE Mathilde. Met alle respect. Maar ik vind...

Anna en ik vinden... Dat jij niet de geschikte

persoon bent om mamma in deze laatste levensfase bij te staan.

ANNA En ga dat nou niet persoonlijk nemen hè. Je hebt het hartstikke goed gedaan. Maar Renée is arts. Die heeft verstand van zieke mensen en medicijnen. En dit moet professioneel worden aangepakt. Niet door een goedbedoelende amateur... Wel verdomme!

Op de mobiel van Anna is een sms binnen gekomen.

leest 'Jij mag kiezen wie wie krijgt'. Nou moet ik kiezen! Ik wil niet kiezen. Ik wil ze allebei. smst 'Vuile tyfuslijder'. Weet je trouwens dat ik 'm laatst tegenkwam. Hij had net z'n nieuwe peperdure Audi ingeparkeerd. Nou hij was de

hoek nog niet om of ik heb er met mijn sleutelbos over de volle lengte een kras in gezet. Heerlijk!!

Roepen jullie me als die zalmousse eindelijk klaar is?

Anna verdwijnt naar boven.

MATHILDE Dus jullie vinden dat ik het niet goed doe.

RENEE We willen gewoon niet het risico nemen dat mamma onnodig lijdt. *stilte* En ga het nou inderdaad niet persoonlijk nemen hè.

MATHILDE Beloof me dat je goed voor d'r zorgt.

RENEE Vertrouw je me niet?

MATHILDE Beloof het me.

RENEE Ik beloof het.

Anna komt de trap af rennen gaat pal voor Mathilde staan.

ANNA Had mamma geld?

Anna begint kasten en lades open te trekken.

RENEE Wat doe je? Rustig Anna. Rustig.

ANNA Ik wil nù weten of onze moeder geld had.

RENEE Houd op. Dit is Mathilde d'r huis.

ANNA Ja en het is mamma d'r geld. En als ze dood is ons geld.

Mathilde staat op en geeft een ordner aan Anna.

Anna kijkt er in.

ANNA Aaaaahhhh!!!! O lieverd! O schat ik houd van je.

Anna begint Mathilde te kussen.

ANNA We zijn rijk! We zijn stinkend rijk!

Kijk Renéetje kijk kijk kijk!

Anna laat Renée wat bankafschriften zien.

RENEE Nou dat valt ook wel weer mee.

ANNA Ben je gek? Zie je die nullen!

RENEE Ja dat zijn er maar vier hoor.

ANNA O lieve God dank u dank u dank u

ik ben rijk!!!

RENEE Dan zijn hooguit Mathilde en ik rijk.

ANNA Hoezo? We delen dit toch door drieën? Alle

drie een gelijk deel?

RENEE Ja en jouw deel gaat linea recta naar de

schuldhulpverlening.

ANNA Nee! Echt?! Niet!

RENEE Tuurlijk wel.

ANNA Hoezo?!

RENEE Daar zit je toch in?

ANNA Ja en? Een erfenis valt daar toch buiten mag ik hopen.

RENEE Hoezo valt een erfenis daarbuiten?

ANNA Nou dat lijkt me logisch. Dat is mijn geld. Daar heb ik gewoon recht op.

RENEE Het is toch ook jouw schuld.

ANNA Ja èn? Die schulden maak ik toch niet voor m'n lol?

RENEE Juridisch gezien maakt dat niks uit.

ANNA Wel godverdomme! Dat méén je niet!

RENEE *tegen Mathilde* Heb jij een euthanasieverklaring?

MATHILDE Ik?

RENEE Ja wie anders. Ik heb er geen en Anna ook niet.

ANNA 'Juridisch gezien'. Welke gek heeft dat nou weer verzonnen?

MATHILDE Ja maar ik...

RENEE Zonder kan ook, maar ik regel het liever met.

MATHILDE Ja maar ik weet nog helemaal niet zeker of ik... ik ik...

ANNA Alsjeblieft Mathilde. Werk verdomme even mee ja. Ik heb al genoeg problemen aan m'n hoofd.

MATHILDE Maar willen jullie dan...? Dat ik...?

ANNA Al mijn geld! Naar een stelletje idioten!

Ik moet al mijn geld weggeven aan een of andere totaal overbodige en corrupte schuldingstantie.

RENEE Ik denk dat ik de Oude Kerk wel af kan huren. Gaan jullie ermee akkoord dat ik de algehele leiding heb? Dan laat ik de rouwkaart vast ontwerpen. Ik dacht aan acht auto's als we echt alle familie willen laten meerijden. En na afloop misschien een borrel in 't Oude Raadshuis. Daar kunnen zo'n tweehonderd man in.

MATHILDE Maar zoveel vrienden heb ik helemaal niet.

RENEE Anna en ik hebben toch ook vrienden.

MATHILDE En waarom zouden jullie vrienden naar mijn begrafenis komen?

Anna en Renée staren Mathilde aan.

RENEE Naar jouw... Wat haal jij je nou allemaal in je hoofd?

ANNA We hebben het toch niet over jou.

MATHILDE Niet?

ANNA Jezus dit is ziek zeg.

RENEE Wacht even. Ho. Geen paniek nu. Binnen twee weken is het allemaal voorbij. Dan is de week daarop de begrafenis. De week daarna de prijsuitreiking en jij kan meteen door vliegen naar een of ander Grieks eiland Mathilde. Ik betaal.

ANNA Ooooooh had ik ook maar een of andere stoornis. Het lijkt me zalig te weten dat alles alleen maar aan jezelf ligt.

RENEE Je kunt me altijd alles zeggen.

MATHILDE Ik voel me zo uitgeput.

RENEE *tegen Mathilde* Maak het toch allemaal niet groter dan het is.

MATHILDE Maar over wie hebben jullie het dan?

RENEE Over mamma natuurlijk.

ANNA Zeg ik zit ineens te denken: kunnen we niet nog heel even wachten met die euthanasie?

MATHILDE Maar mamma wil helemaal niet dood.

Renée en Anna luisteren niet naar Mathilde.

RENEE Wachten waarop?

ANNA Totdat ik uit die schuldhulpverlening ben.

RENEE Dat meen je niet.

ANNA Hoezo niet? We kunnen toch gewoon even wachten. Dat scheelt mij heel veel geld.

RENEE Hoe lang duurt zoiets dan?

ANNA Drie jaar maar. En ik zit er al twee weken in.

RENEE Wil jij mamma nog drie jaar laten lijden totdat jij uit de schuldhulpverlening bent?

ANNA Wat is nou drie jaar op zoveel geld?

RENEE Maar dan zitten we in 2019.

MATHILDE Maar mamma wil helemaal niet dood.

ANNA Nee ze wil helemaal niet dood. Toch Mathilde?

Mathilde staat op.

RENEE Ik word gek.

MATHILDE Zal ik nog even een lekkere...?

RENEE Zitten. Ga zitten!

Mathilde gaat zitten.

RENEE Luister. Begrijp ik goed dat jullie nu allebei willen dat mamma blijft leven?

Begrijp ik dat goed? Want volgens mij wilden jullie net nog het tegenovergestelde.

ANNA Sla even een andere toon tegen ons aan.

RENEE Een uur geleden waren wij het er toch over eens dat mamma uitzichtloos lijdt?

En nu moet ze leven van jullie? Begrijp ik dat goed? Want dan ga ik ook niks regelen natuurlijk.

Als dat is wat jullie willen.

ANNA Het gaat niet om wat wij willen.

Het gaat om wat mamma wil.

MATHILDE Ik denk dat mamma al heel blij is met af en toe een bezoekje.

ANNA In China krijg je een boete als je je ouders niet regelmatig bezoekt. Zouden ze hier ook moeten doen.

MATHILDE Gewoon één of twee keer per week even langs wippen.

RENEE Twee keer per week?!

MATHILDE Met een bloemetje ofzo.

Renée staart verwilderd naar Anna en Mathilde.

Ze neemt nog een Supralat.

RENEE Ik heb toch geen tijd om twee keer per week met bloemen aan een ziekbed te gaan zitten niksen.

MATHILDE Zal ik dan maar die lekkere krabkoekjes halen waar je zo van houdt?

ANNA Ik van krabkoekjes?

MATHILDE En voor lieve Anna een lekker stukje zalmousse.

Mathilde verdwijnt in de keuken.

RENEE Hoe had je dat voor je gezien? Ik werk! Ik ben de enige in deze ruimte die serieus werkt. Die iets bereikt heeft. Die succes heeft. Waarom denken jullie dat ik een prijs krijg en jullie niet?

ANNA Je hebt 'm nog niet hè.

RENEE Omdat ik iets heb opgebouwd. Ik ben iemand geworden.

ANNA Jij krijgt een prijs omdat jouw neurose meer geld oplevert dan die van Mathilde.

Mathilde komt terug met een dienblad vol gerechten.

MATHILDE Krabkoekjes. Appeltaart. Aspic.

Spekkoek. Zalmousse. Slagroom.

Dim Sum. Paddenstoelenkroketjes...

RENEE Ik krijg een prijs omdat wat ik doe

gewaardeerd wordt in deze maatschappij.

ANNA Mensen als Mathilde worden ook

dodgeknuffeld hoor. Als je eens in de maand

iemand z'n kont afveegt word je al heilig

verklaard.

RENEE Mantelzorgers zijn losers.

ANNA En waarom worden ze dan voortdurend in

het zonnetje gezet? Ik word nooit in het zonnetje

gezet. Daar hoor je mij toch ook niet over.

MATHILDE Laten we nou geen ruzie maken om

mij. Dat ben ik niet waard. Echt niet.

RENEE Maar vraag dan ook niet van die idiote dingen aan mij!

ANNA Jezus wat doen jullie allebei kinderachtig.

RENEE Jullie snappen het niet. Alleen al het feit dat ik hier nu ben. Als de jury van de Albert Schweitzer Award hoort dat ik voortaan wekelijks bij mijn moeder zit in plaats van dat ik baanbrekend onderzoek doe, dan kan ik het verder wel schudden.

ANNA Ik heb echt geen zin in deze flauwekul.
Anna gaat naar boven.

RENEE Wil je dat ik die prijs misloop? Wil je dat? Dat ik met lege handen sta?

MATHILDE Welnee ik houd toch van je? Ik doe alles voor je. Heb ik altijd gedaan.

RENEE Niet mij dwingen. Mij manipuleren enzo.

MATHILDE Neem iets lekkers. Het is echt met liefde gemaakt.

RENEE Houd op.

MATHILDE Kom maar. Lief schatje van me.

Wat ben je toch mager. Wat ben je toch schrielle kriele koeiekak.

De voordeurbel gaat.

Doe je mond maar open. Openopenopenopen.

Mathilde neemt Renée in een greep en propt iets in haar mond.

RENEE Nee! Niet m'n handen. Daar opereer ik mee.

MATHILDE Ik ben zo trots op jou. Zo trots. Neem toch.

De voordeurbel gaat een paar keer achter elkaar.

Boven aan de trap verschijnt Anna.

ANNA Hallo!!!! Lieve dames halloooooo!!!

Mag ik even de aandacht!

Ze tikt hard met haar ring op de trapleuning.

De voordeurbel gaat.

RENEE Doe dan open.

ANNA Nee sorry maar ik help niemand meer gratis.

Anna verdwijnt weer. Mathilde gaat opendoen.

Ze komt terug met een grote tas.

MATHILDE Dat was Hugo.

Er drupt bloed uit de tas.

RENEE Ach jesus.

MATHILDE Wil jij even kijken?... Hoeveel zijn het er? Eén of twee?

RENEE Twee.

MATHILDE Ik heb gevraagd of -ie even binnen wilde komen.

RENEE Hugo?

MATHILDE Voor een lekker kopje thee.

RENEE Hij is knettergek Mathilde.

MATHILDE Dit mag ze niet zien.

RENEE Nee absoluut niet.

Renée en Mathilde beginnen koortsachtig een verstop plekje te zoeken voor de tas.

RENEE Goddomme houdt het dan nooit op.

Ik moet naar m'n werk.

MATHILDE Hier. Achter deze kussens.

Renée legt de tas achter de kussens van de bank.

Anna komt naar beneden en ziet een foto in een kast staan.

ANNA Ach wat zoet! Mamma nog piepjong en pappa zo knap. En lekker met z'n allen picknicken. Wat hebben wij eigenlijk een heerlijke jeugd gehad als ik dit zo zie. Zit ik hier nou op een pony of een hond? Mathilde zit ik hier op een pony of een hond?

MATHILDE Ik weet het niet. Ik was niet mee naar Zwitserland.

ANNA Wie was er trouwens aan de deur?

MATHILDE Hugo.

Renée schudt haar hoofd.

MATHILDE Niet? O niet Hugo.

ANNA Je weet toch wel hoe Hugo er uitziet.

MATHILDE Ja ja. Het was...

RENEE Het was Hugo. Maar hij leek heel erg veranderd.

ANNA Echt? Niet. Veranderd? Nee! Hij heeft de hondjes gebracht! Waar zijn ze? Waar zijn m'n twee schatten?

MATHILDE Ze zijn...

RENEE Aan de beterende hand. Ze waren ziek maar nu zijn ze aan de beterende hand.

MATHILDE Ja en daarom kan Hugo ze nu even niet brengen.

RENEE Ja ze hebben koorts.

MATHILDE Door de wonden.

ANNA Wonden?

RENEE Doorligwonden. Niks ernstigs. Als ze beter zijn komt -ie ze meteen brengen.

ANNA Allebei?

Mathilde en Renée knikken.

ANNA Ooh! Wat geweldig! Wat een goed nieuws.

MATHILDE Ja fijn hè?

ANNA M'n schatten. M'n twee grote lieve schatten.

MATHILDE Ja het waren hele... het zijn hele leuke beestjes.

Mathilde neemt een pil uit het koekblik.

Deze is erg lekker. Neem ik vaak al na het ontbijt. Smaakt een beetje naar sinaasappel.

Ze geeft een pil aan Renée die 'm op eet.

Mathilde pakt nog een pil.

MATHILDE En deze is ook een echte aanrader.

Beetje nootachtig. Met een heel klein bittertje in de nasmaak. Heel subtiel.

Terwijl Mathilde praat stopt Renée ook de tweede pil in haar mond. Anna kijkt foto's op haar mobiel.

ANNA Och moet je toch kijken. Hier waren het nog puppies. Wat waren we eigenlijk een prachtig gezin. Ik ben zo gelukkig. Weet je dat het me voor het eerst in jaren weer eens meezit? Echt voor het eerst in ja...

MATHILDE Zou jij even je kop willen houden!

Anna gaat beledigd naar boven. Renée zit te knikkebollen op de bank. Mathilde gaat naast haar zitten.

MATHILDE Soms als de dagen heel lang duren dan nestel ik me hier op deze bank met een lekker kopje thee en dan fantaseer dat ik op de A1 rijd. Op de vluchtstrook staat een leuk gezinnetje met pech. Ze wuiven naar me of ik wil stoppen en dan geef ik vol gas en ik rijd die moeder helemaal plat. In de achteruitkijkspiegel zie ik de kinderen krijsend naast een bloederige vlek op het asfalt staan. Of ik sta op een perron en vlak voor me staat een oud echtpaar. In de verte komt de metro aan. Ik leg m'n handen zachtjes in hun rug. En net voor de metro binnen raast geef ik haar een duw.

Ze valt op de rails en pas als hij zich ten volle beseft wat er gebeurt, vlak voor de metro langs

dendert, duw ik hem d'r achteraan. Of ik pak mijn allermooiste keramische koekenpan van horeca-kwaliteit en ik sla één voor één jullie hersens in. Eerst die van Anna en dan die van jou. Of andersom. Net wat ik lekker vind. *stilte* Wat denk je? Heb ik gewoon een kort lontje of zal ik eens langs de huisarts gaan?

Mathilde kijkt nu naar Renée die op haar schoot in slaap gevallen is.

Vroege ochtend. Donker. Mathilde en Renée liggen samen te slapen op de bank. Boven klinkt een sms-signaal. Anna komt de trap af.

ANNA Jongens! Jongens hallo!

Mathilde en Renée worden wakker.

ANNA Waar is het? Hebben jullie het verstopt ofzo?

RENEE Wat?

ANNA De verrassing. Hugo sms'te dat -ie een verrassing voor me had en wat ik er van vond.
Anna kijkt zoekend om zich heen.

Hebben jullie het verstoep ofzo. Waar ligt het?

MATHILDE Nee niet achter de kussens.

ANNA Achter de kussens dus.

MATHILDE Nee daar liggen de hondjes niet.

ANNA Nee natuurlijk niet. De hondjes zijn bij Hugo.

RENEE Wat zoek je dan?

ANNA De verrassing. Hier. *leest* 'Wat vond je van de verrassing?'

MATHILDE Dat -ie in therapie gaat. Dat is de verrassing. Hugo gaat in therapie.

ANNA Nee! Dat kan niet. Dat liegt je.

MATHILDE Ja ja ja nee echt niet.

ANNA En waarom zegt -ie dan: 'Hierna ben jij aan de beurt'?

MATHILDE O dat is gewoon lief bedoeld denk ik.

ANNA Ik heb geen therapie nodig hoor.

MATHILDE Tuurlijk. Dat snapt hij ook wel.

Na z'n therapie.

ANNA En waarom hebben jullie het niet meteen gezegd?

MATHILDE We dachten dat het teveel voor je zou zijn. Al dat goeie nieuws.

ANNA Hugo? In therapie!?! Hugo? Mijn Hugo?

RENEE Lieve schatten. Ik ga aan het werk.

ANNA O mijn God. Dat kan niet waar zijn.

Ik word gek.

RENEE En het spijt mij heel erg dat ik mamma bij jullie achter moet laten.

ANNA Renée knijp me 'ns. Ik word echt gek geloof ik. Ik word helemaal raar joh.

Helemaal gek in m'n hoofd. Alsof ik uittreed.

MATHILDE Maar ze gaat met jou mee.

RENEE Natuurlijk niet. Als ze blijft leven wat moet ze dan nog bij mij?

MATHILDE Wel godverdomme.

ANNA M'n brein trilt helemaal. Dit moeten we vieren. Mathilde heb je nog een lekkere fles die we open kunnen trekken.

Mathilde gaat naar boven.

ANNA O zusjes! Misschien komt alles nog wel goed. Stel je voor. Alles komt goed. O ik ben zo gelukkig. Zo intens gelukkig.

RENEE Gaat wel weer over.

ANNA Dat ik gelukkig ben?

RENEE Je bent verslaafd aan je eigen drama's. Die zou je voor geen goud willen missen.

Anna incasseert.

ANNA Wat ben jij eigenlijk een verschrikkelijk naar en koud en hard persoon.

Anna gaat naar boven.

RENEE Jullie doen het je zelf aan hoor.

Dat slachtofferschap. Dat niks van je leven maken. Dat voortdurend herhalen van je eigen drama.

Mathilde komt terug met een koffer. Ze zet hem neer voor Renée.

RENEE Wat is dat? Wat zit daarin?

MATHILDE Kleren en luiers. Je moet oppassen met de plakranden. Mamma heeft een hele tere huid. Maar niet te los want dan drupt de diarree er dwars doorheen.

RENEE Doe even normaal. Wat moet ik daarmee?

MATHILDE Jij zorgt verder toch voor d'r?

RENEE Ik?

MATHILDE Je hebt het beloofd.

RENEE Ben je vergeten dat ik een baby krijg.

Ik kan niet voor twee mensen tegelijk zorgen!

Renée pakt de fles wijn.

MATHILDE Jij krijgt geen baby. Dat wil je helemaal niet. Het enige lichtpuntje in deze godvergeten misère.

Mathilde verdwijnt naar de keuken.

RENEE Mathilde doe normaal. Ik werk. Ik ben een werkende vrouw. Het lijkt wel alsof niemand hier beseft wat een zware verantwoordelijkheid ik draag. Dat succes van mij komt echt niet uit de lucht vallen hoor.

Daar werk ik hard voor. Hoor je me Mathilde Freud! Dat ik keihard werk voor mijn succes.

Waarom doe jij zo tegen mij? Ik snap het gewoon niet. Je doet niks liever dan voor mamma zorgen. Je wil me gewoon straffen. Omdat jij niks van je leven hebt gemaakt.

Kijk Anna heeft er een puinzooi van gemaakt.

Dat is tenminste nog iets. Maar jij bent altijd voor alles weg gelopen. Altijd wegduiken achter anderen. Altijd je mond houden.

En maar zwelgen in dat hopeloze
minderwaardigheidscomplex. Ons verstikken met
die dwingende zuigende...

*Mathilde is binnengekomen met een stofzuiger
en vuilniszakken.*

RENEE Mathilde ik heb serieus geen tijd om voor
mamma te zorgen. Ik moet er de komende tijd
echt heel hard aan trekken in verband met die
nominatie.

*Mathilde zet de stofzuiger aan en begint spullen
van moeder in vuilniszakken te proppen.*

RENEE Ik kan er toch niks aan doen dat jullie zo
gruwelijk mislukt zijn? Waarom denken jullie dat
ik een prijs krijg en jullie niet? Omdat ik iemand
geworden ben. Je kan mij googlen. En dan krijg je

behoorlijk wat hits. Weet je wat ik krijg als ik jou google? Nou? Weet je wat ik dan krijg? Eerst heel lang niks. En dan een hele vage foto op schoolbank.nl. In je eentje in een foute jurk op het Sint Pietersplein. Omdat niemand met jou mee wilde op Rome-reis. Nou sorry hoor dat niemand jou daar een prijs voor geeft.

Mathilde zuigt papieren op uit een lade.

RENEE Aha. Ik word doodgezwegen. Prima. Geeft niet. Ik regel het wel. Ik regel alles wel weer.

Ze pakt pen en papier en gaat zitten schrijven.

MATHILDE *tegen Renée* Wat doe je?

RENEE Wat ik al veel eerder had moeten doen.

MATHILDE Wat dan? Wat schrijf je dan?

RENEE Een euthanasieverklaring.

MATHILDE Maar mamma is dement.

RENEE Klopt. Maar op 8 mei 2009 was ze nog
glashelder.

MATHILDE Je gaat een demente vrouw een valse
verklaring laten tekenen?

RENEE Wat moet ik dan? Haar door laten lijden als
een halve gare idioot in een luier met
doorligwonden en kwijl en kots en schijterij tot
in d'r wenkbrauwen?

*Renée loopt naar boven. Anna komt weer naar
beneden.*

ANNA Ik had contact met mamma. Echt contact.
Ze keek me heel doordringend aan, heel intens en
toen zei ze dat ze een gebakken ei wilde.

Ze kijkt Mathilde aan.

ANNA Hallo. Hoor je me niet. Ik zei mamma wil een gebakken ei.

Renée verschijnt bovenaan de trap met het papiertje.

RENEE Hebbes.

ANNA Doe mij d'r trouwens ook maar één Mathilde. Maar niet met zo'n gore snot dooier. Mathilde hoor je me? Niet zo'n gore snot dooier! *Mathilde reageert niet.*

ANNA Ik snap wel dat het heel pijnlijk is voor jou. Dat mamma zich zoveel makkelijker uit tegen mij, dat ik altijd haar lievelingetje ben geweest. Ik zie dat echt wel lieverd. Ik zie alles.

RENEE Hebbes. En nu meteen even een datum prikken.

Ze kijkt in de agenda van d'r mobiel.

Even kijken. De 22^e prijsuitreiking. Vier dagen daarvoor de begrafenis... Min vijf... Ja ik kom uit op de 13^e. *tegen Anna* Komt jou dat uit? De 13^e? Voor de euthanasie? Mathilde?! De 13^e? Voor de euthanasie?

ANNA Maar die zouden we toch uitstellen tot 2019?

Renée pakt d'r mobiel en toetst een nummer in.

RENEE Ssst. Stil allemaal. Ik bel even een bevriende arts.

ANNA Waarom?

RENEE Omdat ik mamma natuurlijk niet eigenhandig ga euthanaseren.

ANNA Jij gaat een collegaatje van je onze moeder laten vermoorden zodat ik mijn geld niet krijg?!

RENEE Ssst.

ANNA Vertel hem meteen even dat je aan de drank bent.

RENEE Wat?

ANNA Zal ik het even vertellen? Dat je een zware alcoholiste bent?

RENEE *in mobiel* Sorry. Broekzakgesprek.

Renée verbreekt de verbinding. Anna kijkt naar Mathilde.

ANNA Heb je me niet gehoord net? We willen een gebakken ei. Een gebakken ei! Ik spreek toch geen Swahili. Een. Gebakken. Ei!

MATHILDE Ja schreeuw maar... maak me maar dood... ik heb het zo koud. Ik begin ook uit mekaar te vallen... O God... Ik val helemaal uit... Hoe zie ik eruit? Zie ik er gek uit want ik... Ik ben zo zenuwachtig... alles is... in mezelf is alles... Ik kan niet meer. Ik kan echt niet meer. Als ik nog één keer... Wat slecht!... alles is mijn schuld... Als jullie mij willen... Alles maar dat nooit meer. Zeg me maar wat ik... Ik weet gewoon niet waar ik naar toe moet. Ik snap niet meer... wie ik ben en waar ik naartoe moet.

Anna en Renée kijken naar Mathilde.

ANNA Heb ik je gekwetst lieverd? Is dat het? Heb ik iets verkeerd gezegd? Ik kan het me niet voorstellen maar als dat zo is dan was dat niet

mijn bedoeling. Je kent me. Ik zou nooit opzettelijk iemand kwetsen. Zo zit ik niet in elkaar.

RENEE Bedoel je nou...? Wat bedoel je nou eigenlijk?

ANNA Dat zegt ze toch net. D'r emmertje zit vol. Ik snap het hoor schat. I've been there. Ga maar even liggen dan ben je d'r zo weer bovenop.

MATHILDE Eén nacht langer en dan gaat de zon nooit meer op dan wordt het donker en stil en dan is alles voorgoed en voor altijd voorbij.

Mathilde loopt bibberig de trap op.

ANNA Niet zo dramatisch lieverd. Je bent geen slachtoffer. Als je wilt kun je heel goed...

Mathilde verschijnt bovenaan de trap en begint spullen van Anna naar beneden te gooien.

MATHILDE Voorbij voorbij voorbij...

ANNA Nee dit kun je niet menen. Zet je mij je huis uit? Mij!?

RENEE Zorg je nog wel voor mamma Mathilde? Voor mamma zorg je toch nog wel?

MATHILDE Voorbij voorbij voorbij...

ANNA Dat kun je niet menen lieverd. Jij bent de enige die nog voor mij klaarstaat.

RENEE *tegen Anna* Zorg jij dan voor mamma. Zorg jij alsjeblieft voor d'r.

ANNA Ik zou het met alle liefde doen maar ik krijg net een verschrikkelijk bericht. Ik ben dakloos

Renée. Je zusje is dakloos dus ik zit in een hele moeilijke positie.

RENEE Je zit in een patroon! Een heel gemakzuchtig patroon. Jij zit altijd midden in een drama. Jij hebt het altijd erger dan een ander. Geen hond durft jou om hulp te vragen.

ANNA Zeg jij nou expres 'geen hond'? Zeg jij dat nou expres? Waarom is iedereen zo harteloos tegen mij? Houd me alsjeblieft even vast Renée.

RENEE Dit! Precies dit!

ANNA Ik vraag alleen maar of je me even vasthoudt.

RENEE Maar ik vroeg jou wat.

ANNA Maar jij bent toch niet dakloos met twee
hoogstwaarschijnlijk zwaar mishandelde Cavalier
King Charles Spaniëls?

RENEE Ze zijn dood.

stilte

Je hebt alle tijd van de wereld. Hugo heeft ze
allebei vermoord.

*Terwijl Renée praat haalt ze de tas met de lijkjes
tevoorschijn.*

Zorg voor mamma.

Ze geeft Anna de tas.

stilte

Doe je het?

ANNA Ik wil het niet. Ik kan het niet.

RENEE Maar willen jullie dan dat ik die prijs misloop? Willen jullie dat? Dat ik met lege handen sta? Dat mensen me zien mislukken? Iemand die er niet bij hoort? Die net zo goed dood kan zijn? Is dat wat jullie willen? Dat ik doodga?

MATHILDE Je gaat niet dood als je een prijs misloopt.

RENEE Het is ook niet alleen die prijs. Het is mijn hele werk. Ik moet mensen echt tevreden houden. Als ze voelen hoe zwak ik ben. Hoe kwetsbaar en afhankelijk dan maken ze me af.

Anna heeft intussen de hondenlijkjes uit de tas geschud.

MATHILDE Hoezo afhankelijk? Van wie? Je bent tweeëndertig.

RENEE Ik val zo door de mand. Ik moet mezelf echt overeind houden. Wie ik geworden ben. Dat is een soort van bouwwerk wat ik echt overeind moet zien te houden.

Anna begint foto's te maken van de lijkjes.

MATHILDE Van wie moet je dat?

RENEE Van mamma natuurlijk. Mamma wil dat ik arts word. Ze wil dat ik BMW rijd en in een witte jas en alles beter weet. Mensen moeten echt tegen me opkijken anders houdt ze niet van me. Daarom werk ik zo hard. Snap je? Als ik werk ben ik veilig.

Anna staart naar de foto's van de lijkjes.

ANNA Dit moet echt op Facebook. Als de Dalai Lama dit ziet wordt -ie gek. Hij is natuurlijk al

knettergek, maar als -ie dit ziet wordt -ie
helemaal krankzinnig.

MATHILDE Dus mamma moet dood zodat jij kan
werken?

RENEE Wat?

MATHILDE Mamma moet dood zodat jij kan
werken zodat zij van jou houdt zodat ze voor jou
zorgt zodat je veilig bent?

RENEE Zodat ze...?

*Anna laat de foto's zien. Renée staart voor zich
uit.*

RENEE Jezus.

ANNA Ja daar schrik je van hè.

RENEE Wat kinderachtig.

ANNA *laat foto's aan Mathilde zien* Mathilde als je dit ziet, zet je je zusje toch niet het huis uit?

RENEE Dat kan toch niet waar zijn? Dat ik m'n hele carrière heb gebouwd op een wens van vroeger. Zorg voor me zorg voor me zorg voor me. Terwijl ik allang voor mezelf zorg. Allang! Hebben jullie dat ook? Dat je diep van binnen nog steeds wilt dat er van je gehouden wordt omdat er dan voor je gezorgd wordt?

MATHILDE Wat is daar eigenlijk erg aan? Als ik hier nu hardop zou zeggen dat ik wil dat er van mij gehouden wordt. Want dat wil ik. Ik wil dat er diep en onvoorwaardelijk van mij gehouden wordt.

RENEE Dat is... dat is...

MATHILDE Houd van me. Houd van me houd van me houd van me.

ANNA Ja. Ja ja. Ik ook. Dat wil ik ook. Wat jij wilt. Ik wil dat er van mij gehouden wordt en daar hoef ik dan niets voor terug te krijgen.

RENEE Nee nee nee het spijt me. Ik kan dat niet. Ik houd niet... Ook niet van mamma. Ik zou het liefst willen dat ze dood was. Het spijt me zo.

ANNA Maar je kan toch wel een beetje je best doen?

RENEE Ik zou het zo graag willen. Liefde voelen. Echte genereuze warme vrije... Ik doe echt m'n best. Maar als ik naar jullie kijk dan zie ik...

MATHILDE Wat?

RENEE Ik zie niet wie jullie zijn. Als ik jullie zou zien... echt zou zien... dan zou ik misschien van jullie kunnen houden.

MATHILDE Probeer het dan. Mij echt zien.

Ons echt zien.

RENEE Okee ik probeer het. Ik doe het gewoon.

Nou dan kijk ik nu bijvoorbeeld naar Anna.

Renée kijkt intens naar Anna.

ANNA Ja?

RENEE Ja ik kijk naar Anna...

ANNA Ja? En?

RENEE Ik kijk...

Renée kijkt nog intenser.

En ik kijk... Nee het lukt niet. Laat maar.

MATHILDE Misschien begin je dan ook te moeilijk. Met Anna. Leg je de lat net iets te hoog. Kijk maar naar mij.

ANNA Hoezo 'kijk maar naar mij'? Ik heb toch geen lepra.

MATHILDE Dit hele experiment kan maar op één manier slagen. We proberen het alle drie. En iedereen is verantwoordelijk voor zichzelf.

De zussen kijken elkaar aan. Ze proberen elkaar echt te zien. Af en toe mompelt er iemand een woord als: 'zeilig,' 'nee,' 'mammie,' 'afblijven jij,' 'opschieten'... Na een tijdje lijkt er iets te lukken. De zussen kijken elkaar echt aan. Het duurt even.

RENEE Ik doe het wel. Ik zorg wel voor mamma.

stilte

MATHILDE Ik heb alweer trek. Ik kan wel een paard op. Een paard of een koe of een spekkig speenvarken.

ANNA Zal ik iets maken? Een eitje bakken ofzo?

MATHILDE Nou graag. Lekker.

ANNA Jij?

Renee schudt haar hoofd. Anna verdwijnt naar de keuken. Even later komt ze weer terug.

ANNA Even een vraagje. Maakt de grootte van de pan uit voor de kwaliteit van het ei?

Mathilde schudt haar hoofd. Anna verdwijnt weer. Ze rommelt wat in kastjes en komt dan terug met een pak koek.

ANNA Ik kon even niet... Zo'n ei... En zo'n pan...
Ik kreeg het gewoon niet bij elkaar. Maar roze
koeken zijn ook lekker toch?

MATHILDE Laten we Hugo gaan vermoorden.

ANNA O wat lief! Dat is echt het liefste dat je ooit
tegen me gezegd hebt.

MATHILDE Je had gelijk. Over Hugo.

stilte

ANNA Dank je. Weet je dat ik echt van jullie
houd. Ondanks alles? Echt. Ik houd van jullie. En
ik vind het zo fijn dat we nu weer een goed
contact hebben. Want ik heb verder niemand.

tegen Renée Dapper van je. stilte

RENEE 'Dapper'? Waarom zeg jij nou 'dapper'?

ANNA Nou omdat ik het ontzettend dapper vind dat jij je hele carrière op het spel zet voor Mathilde.

RENEE Ik zet toch niet m'n hele carrière op het spel?

MATHILDE Hoezo niet. Heb ik ook gedaan. Ik heb ook tien jaar lang in een soort hel geleefd. Een soort eenzame opsluiting. Nu is het jouw beurt.

ANNA We vinden dat juist geweldig Renée. Dat je eindelijk eens uit die ivoren toren komt. Dan maar wat minder succes toch?
Renée staat op en gaat haar tas pakken.
Daarna doet ze haar jas aan.

RENEE Het is allemaal zulk makkelijk gebabbel.
Dat je alles anders gaat doen. Ze hadden ons moeten horen.

MATHILDE Wie?

RENEE Wie? Mensen die ik bewonder. Mensen op belangrijke posities. Denk jij dat landelijke politici of top-managers kletsen over of ze de werkelijkheid wel goed zien? Welnee! Die mensen moeten beslissingen nemen. Knopen doorhakken. Leiding geven. Als die opeens hun onderbewuste zouden... Dat er opeens allerlei verborgen... Soortement van frustraties of projecties... Die hebben gewoon geen frustraties of projecties. Ik ga.

Renée gaat weg.

ANNA O wat triest. Wat ontzettend triest.

Maar ik ga jou helpen hoor.

MATHILDE Helpen?

ANNA Voor zover ik kan natuurlijk.

Anna staat op en kijkt onwennig om zich heen.

Zal ik de woonkamer eens een lekkere beurt

geven? Waar...? O jij had net al gestofzogen

stofgezoogd... zuigd... nou ja je weet wat ik bedoel

hè? Okee... Ik strijk wel even iets.

Maar niet die lakens hoor. Ik doe mijn eigen

bloesjes wel en dan doe jij later de lakens goed?

Dan verdelen we de boel een... Nee niet!

Anna gaat weer zitten.

Nee dan zit ik toch weer in een patroon.

Ik moet het veel... Weet je wat er net door me

heen flitste? Met dat kijken? 'Vertrouwen'.

Vertrouwen vertrouwen vertrouwen en niet bang zijn. Gewoon vertrouwen op mezelf en op het leven. Geen excuses meer. Lieverd zou jij het heel erg vinden als ik naar huis ga?

Als ik weer op mezelf ga wonen?

MATHILDE Ik denk dat ik er wel overheen kom.

ANNA Nee dat kan ik je niet aandoen.

MATHILDE Ja ja ja ik red me wel.

ANNA Ja? Echt? Bel je? Als je het niet trekt?

MATHILDE O zeker.

ANNA Nee ik doe het niet. Ik voel me te schuldig.

MATHILDE Jij mag ook wel eens aan jezelf denken.

stilte

ANNA Ik weet het wel hoor. Ik weet echt wel dat ik jou met de gebakken peren achter laat. Maar als ik het nu niet doe dan doe ik het nooit. Dan durf ik niet meer. Dan word ik oud als een nare afhankelijke bange vrouw. En dat wil ik niet.

Snap je?

Anna loopt naar de deur.

Denk je...? Zou ik...?

MATHILDE Je kan het.

Anna vertrekt. Mathilde pakt een bakje vla en loopt naar boven. Boven zien we een schim rechtop gaan zitten in bed.

De Freudjes, geen familie ging op 19 maart 2016
in première in de Toneelschuur in Haarlem.

ANNA Ariana Schluter

MATHILDE Lineke Rijxman

RENEE Karina Smulders

Dramaturgie, regie: Lineke Rijxman

www.mugmetdegoudentand.nl

Joan Nederlof (1962) studeerde in 1985 af aan de Toneelschool in Amsterdam, waarna ze mugmetdegoudentand opricht (met o.a. Marcel Musters). In de beginjaren werkt ze ondermeer met Jan Ritsema (*Om Eleanor* en *Tegen de tachtig*), Jose Alders (*Vita en Violet*, *Variety*, *Het is nu* en *M versus M*) en Alix Adams (*Lost in Hotel Paradise*, *Onder Controle* en *ENTER*). Tussen 1997 en 2005 richt ze zich voornamelijk op het schrijven voor televisie (*Hertenkamp*, *TV7* en *De Koekoeksclub*).

In 2005 schrijft ze haar eerste toneelstuk *Brünnhilde 40+*, dat ze zelf speelt. Naast haar werkzaamheden bij mugmetdegoudentand schreef

Nederlof o.a. mee aan de televisieserie *Gooische Vrouwen*. Een aantal van Nederlofs stukken werden geselecteerd voor het Nederlands Theater Festival (*Quality Time, Mug Inn, Hannah en Martin*).

Toneelwerk

De Freudjes, geen familie – 2015

De Eurocommissaris – 2015

*Sinaasappelstraat** – 2014

*Mug Inn** – 2007

*Quality Time** – 2006

Brünnhilde 40+ – 2005

Joan Nederlof & Lineke Rijxman

*Wat is het nu** – 2011

*Verlichtinglight** – 2010

*Hannah en Martin** – i.s.m. Willem de Wolf – 2009

*Sexappeal** – 2008

*Inside Out** – 2008

*Deze teksten verschenen eerder in de reeks van
De Nieuwe Toneelbibliotheek: nummers 50, 51,
52, 53, 54, 87, 172 en 268